

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.04.2007
RT I 2007, 25, 131

Looduskaitseseaduse ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 21.02.2007

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 12. märtsi 2007. a otsusega nr 132

I. Looduskaitseseaduses(RT I 2004, 38, 258; 2006, 30, 232) tehakse järgmised muudatused:

§ 1.Paragrahvi 4 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Püsielupaik käesoleva seaduse tähenduses on väljaspool kaitseala või selle piiranguvööndis asuv piiritletud ja erinõuete kohaselt kasutatav:

- 1) kaitsealuse looma sigimisala või muu perioodilise koondumise paik;
- 2) kaitsealuse taime või seene looduslik kasvukoht;
- 3) lõhe või jõesilmu kudemispaik;
- 4) pruunkaru talvitumispaik;
- 5) jõevähi looduslik elupaik;
- 6) mägra rohkem kui kümne suudmega urulinnak.»

§ 2.Paragrahvi 9 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (9) Pärast ettepanekute ja vastuväidete menetlemist ning kaitse alla võtmise otsuse eelnõu uuendamist korraldatakse avalik arutelu, välja arvatud juhul, kui tähtaja kestel ettepanekuid või vastuväiteid ei esitatud ja käesoleva paragrahvi lõike 4 punkti 3 kohaselt oli tehtud ettepanek asja avalikku arutelu mitte korraldada.»

§ 3.Paragrahvi 11:

1)lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) nimetatakse kaitse alla võetava ala valitseja ja kaitse korraldaja;»;

2)lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) kaitstava looduse üksikobjekti valitseja ja kaitse korraldaja;».

§ 4.Paragrahvi 14:

1)lõike 1 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

2)lõiget 1 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

« 9) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks.»

§ 5.Paragrahvi 15 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) kaitstava loodusobjekti valitseja ja kaitse korraldaja esindajal seoses loodusobjekti valitsemise või kaitse korraldamisega;».

§ 6.Paragrahvi 16:

1)lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) loodusobjekti valitseja ja kaitse korraldaja nimi;»;

2)lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kui kinnisasi asub tervenisti või osaliselt ranna ehituskeeluvööndis, I kaitsekategooria liigi püsielupaigas, kaitstava looduse üksikobjekti piiranguvööndis, kaitsealal või hoiualal, on kinnisasja võõrandamisel riigil ostueesõigus.»

§ 7.Paragrahvi 17 lõiked 6–9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Kaitsekorrrast või kaitsekorralduskavast tulenevaks vajalikuks tegevuseks võib kaitse korraldaja anda kaitstaval loodusobjektile asuva kinnisasja omaniku või kinnisasja valdaja tasuta kasutusse selle töö tegemiseks vajaliku riigile kuuluva vallasasja.

(7) Riigile kuuluva vallasasja tasuta kasutusse andmise korral ei kohaldata riigivaraseaduses riigivara kasutusse andmise kohta sätestatud. Kasutusse andmiseks sõlmitakse kaitstava loodusobjekti kaitse korraldaja ja vallasasja kasutaja vahel leping, milles märgitakse vähemalt:

- 1) kasutusse antavate vallasasjade nimetused, riigivararegistri registreerimisnumbrid ja asjade arv nimetuste kaupa;
- 2) kasutaja nimi ja elu- või asukoht;
- 3) lepingu tähtaeg;
- 4) asjade üleandmise aeg ning tagastamise tähtaeg ja kord;
- 5) kindlustamiskohustus ja selle ulatus;
- 6) kasutusse antava asja korrashoiu, uuendamise ja remontimise kohustus;
- 7) lepingu ennetähtaegse lõpetamise alused;
- 8) kaitsekorrrast tuleneva vajaliku tegevuse tingimused, kirjeldus ja tehnilised nõuded;
- 9) kasutusse antava asja kasutusotstarve.

(8) Kui kinnisasja valdaja ei nõustu kaitse-eeskirjaga või kaitsekorralduskavaga määratud vajalikku tööd tegema või ei jõua tööde tegemise osas kaitstava loodusobjekti kaitse korraldajaga kokkuleppele, ei ole tal õigust takistada kaitstava loodusobjekti kaitse korraldajal seda tööd korraldamast.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhul korraldab vajalikke töid kaitse-eeskirjaga määratud ulatuses kaitstava loodusobjekti kaitse korraldaja riigi kulul, välja arvatud kohalikul tasandil kaitstaval loodusobjektile.»

§ 8.Paragrahvi 18 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Loodushoiutoetuse maksmise aluseks on kaitstava loodusobjekti kaitse korraldaja ja tööde tegija vahel sõlmitud leping ning selles nimetatud nõuete kohaselt tehtud tööde üleandmis-vastuvõtmisakt.»

§ 9.Paragrahvi 19:

1)lõiked 2–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kui kinnisasi ei asu kogu ulatuses kaitsealal, hoiualal või püsielupaigas või on suurem kui kaitstava looduse üksikobjekti piiranguvöönd, võib riigi ja kinnisasja omaniku kokkuleppel vahetada riigile kuuluva kinnisasja vastu selle osa kinnisasjast, mis ulatub kaitsealale, hoiualale või püsielupaika. Kogu kinnisasja võib riigi ja kinnisasja omaniku kokkuleppel vahetada riigile kuuluva kinnisasja vastu juhul, kui:

- 1) kinnisasja kaitsealale või hoiualale ulatuv osa on suurem kui kaks kolmandikku kinnisasja kogupindalast või
- 2) kinnisasja hõlmab osaliselt I kaitsekategooria liigi püsielupaik või kaitstava looduse üksikobjekti piiranguvöönd.

(3) Kinnisasjad vahetatakse nende väärtuse alusel. Kui kinnisasja omanik taotleb vahetusmaaks riigi kinnisasja, mille väärtus on väiksem eraomanikule kuuluva vahetatava kinnisasja väärtusest, võib eraõiguslikule isikule üleandmisele kuuluva kinnisasja väärtus olla väiksem riigile üleantava kinnisasja väärtusest. Arvestades eraomanikule kuuluva vahetatava kinnisasja erilist ökoloogilist väärtust, võib eraõiguslikule isikule üleandmisele kuuluva kinnisasja väärtus olla Vabariigi Valitsuse nõusolekul suurem riigile üleantava kinnisasja väärtusest.

(4) Kinnisasja vahetamist on õigus algatada kaitstaval loodusobjektile asuva kinnisasja omanikul või kinnisasja valdajal, kaitstava loodusobjekti valitsejal või keskkonnaministril. Kinnisasja vahetamise otsustab keskkonnaminister. Kinnisasja vahetamisega seotud kulud kannab riik.

(5) Kinnisasja vahetamise korra ning kinnisasja ja selle oluliste osade väärtuse määramise alused, samuti kriteeriumid, mille alusel loetakse ala kaitsekord kinnisasja sihtotstarbelist kasutamist oluliselt piiravaks ning kriteeriumid, mille alusel valitakse riigile kuuluvate kinnisasjade hulgast välja eraõiguslikule isikule vahetatav kinnisasi, kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.»;

2)täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

« (2¹) Kinnisasja ei vahetata, kui see on omandatud pärast selle kaitse alla võtmist ning võõrandamistehing sisaldas vastavalt §-le 16 informatsiooni kaitstava loodusobjekti kohta, välja arvatud juhul, kui kinnisasja suhtes kohaldatav kaitsekord muutub rangemaks või kinnisasi omandati pärimise teel või abikaasalt, alanejalt

sugulaselt, vanemalt või tema alanejalt sugulaselt või vanavanemalt või tema alanejalt sugulaselt ning isik, kellelt kinnisasi omandati, oli selle omanik enne kaitse alla võtmist või kaitsekorra rangemaks muutumist.»

§ 10. Paragrahv 20:

1) lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kaitstavat looduse üksikobjekti sisaldava või olulises ulatuses kaitsealal, hoiualal või püsielupaigas asuva kinnisaja, mille sihtotstarbelist kasutamist ala kaitsekord oluliselt piirab, võib riik kokkuleppel kinnisaja omanikuga omandada kinnisaja harilikule väärtusele vastava tasu eest.

(2) Kinnisaja omandamist on õigus algatada kinnisaja omanikul, kaitstava loodusobjekti valitsejal, kaitse korraldajal või keskkonnaministril. Kinnisaja omandamise otsustab keskkonnaminister. Kinnisaja omandamisega seotud kulud kannab riik.

(3) Kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisaja riigile omandamise korra ning kriteeriumid, mille alusel loetakse ala kaitsekord kinnisaja sihtotstarbelist kasutamist oluliselt piiravaks, kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.»;

2) täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Riik ei omanda kinnisaja käesolevas paragrahvis sätestatud korras, kui isik on kinnisaja omandanud pärast selle kaitse alla võtmist ning võõrandamistehing sisaldas vastavalt §-le 16 informatsiooni kaitstava loodusobjekti kohta, välja arvatud juhul, kui kinnisaja suhtes kohaldatav kaitsekord muutub rangemaks või kinnisasi omandati pärimise teel või abikaasalt, alanejalt sugulaselt, vanemalt või tema alanejalt sugulaselt või vanavanemalt või tema alanejalt sugulaselt ning isik, kellelt kinnisasi omandati, oli selle omanik enne kaitse alla võtmist või kaitsekorra rangemaks muutumist.»

§ 11. Paragrahv 21 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 21. Kaitstava loodusobjekti valitseja ja kaitse korraldaja

(1) Kaitseala, hoiuala, püsielupaiga ja kaitstava looduse üksikobjekti valitseja on keskkonnateenistus (edaspidi *valitseja*).

(2) Käesoleva seaduse § 4 lõikes 7 nimetatud loodusobjekti valitseja on loodusobjekti kaitse alla võtmise otsustanud kohalik omavalitsus või tema poolt valitsema volitatud valla- või linnaasutus.

(3) Kaitseala, hoiuala, püsielupaiga ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitse korraldaja on Keskkonnaministeeriumi hallatav riigiasutus Riiklik Looduskaitsekeskus (edaspidi *kaitse korraldaja*).

(4) Kaitse korraldaja täidab lisaks kaitse korraldamisele ka talle käesoleva seadusega pandud valitseja ülesandeid.

(5) Valitseja ülesannete täitmisel on kaitstava loodusobjekti kaitse korraldajal käesolevast seadusest tulenev täidesaatva riigivõimu volitus.»

§ 12. Paragrahv 22 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 22. Kaitstava loodusobjekti valitsemine ja kaitse korraldamine

(1) Kaitstava loodusobjekti valitsemine on:

1) käesoleva seaduse ja kaitse-eeskirjaga määratud keskkonna kasutusloa andmine ja selleks tingimuste seadmine;

2) kaitstavat loodusobjekti mõjutavate planeeringute ja keskkonnamõju hindamise avalikel aruteludel osalemine ning kaitstavat loodusobjekti mõjutavale kavandatavale tegevusele tingimuste seadmine.

(2) Kaitstava loodusobjekti kaitse korraldamine on:

1) käesolevast seadusest, kaitse-eeskirjast ja kaitsekorralduskavast tuleneva tegevuse korraldamine;

2) kaitstava loodusobjektiga seotud loodusõppe ja kaitstava loodusobjekti tutvustamise korraldamine;

3) käesoleva seaduse ja kaitse-eeskirjaga sätestatud nõuete täitmise jälgimine ning Keskkonnainspektsiooni teavitamine avastatud õigusrikkumistest.

(3) Kaitstava loodusobjekti kaitse korraldajal on õigus kaitse-eeskirjaga sätestatud ja kaitsekorralduskavaga kavandatud tegevust korraldada omavalitsuse, maaomaniku või mõne muu isikuga sõlmitud lepingu alusel või kokkuleppel teise riigiasutusega.»

§ 13.Paragrahvi 23 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kaitstava loodusobjekti tähistab loodusobjekti kaitse korraldaja.»

§ 14.Paragrahvi 24:

1)lõike 2 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« 3) andmeid kaitseala, hoiuala, püsielupaiga või kaitstava looduse üksikobjekti valitseja ja kaitse korraldaja kohta;

4) käesoleva seaduse ja selle alusel vastuvõetud õigusaktidega sätestatud kitsenduste loetelu.»

2)lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kaitsekohustuse teatise väljastab:

1) kaitstava loodusobjekti valitseja kuu jooksul kaitse alla võtmise otsuse jõustumisest arvates;

2) keskkonnateenistus ühe nädala jooksul pruunkaru talvituspaiga kohta avastamisteate saamisest arvates.»

§ 15.Paragrahvi 25 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Hoiualade ja kaitsealade kaitse korraldamiseks koostatakse kaitsekorralduskava, milles märgitakse:

1) olulised keskkonnategurid ja nende mõju loodusobjektile;

2) kaitse eesmärgid, nende saavutamiseks vajalikud tööd, tööde tegemise eelisjärjestus, ajakava ning maht;

3) kava elluviimise eelarve.

(2) Kaitsekorralduskava kinnitab keskkonnaminister. Teave kaitsekorralduskava kinnitamise kohta avalikustatakse Keskkonnaministeeriumi veebilehel.»

§ 16.Paragrahvi 29 lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Inimeste viibimine loodusreservaadis on lubatud järelevalve ja päästetööde ning loodusobjekti valitsemise ja kaitse korraldamise eesmärgil.

(4) Teadustegevuse ning loodusobjektide seisundi jälgimise ja hindamise eesmärgil tohib loodusreservaadis viibida kaitse korraldaja nõusolekul.»

§ 17.Paragrahvi 30:

1)lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktidega 4 ja 5 kehtestatud keeld ei laiene järelevalve- ja päästetöödele, loodusobjekti kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud tegevusele ning kaitse korraldaja nõusolekul teostatavale teadustegevusele.»

2)täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktide 4–6 ja lõike 4 punkti 8 alusel kaitse-eeskirjaga sätestatud vajaliku nõusoleku annab kaitse korraldaja.»

§ 18.Paragrahvi 31:

1)lõike 2 punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« 2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;

3) maavara kaevandamine;»;

2)lõike 2 punktid 6 ja 7 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« 6) maastikukaitseala eritüübina kaitstavates parkides, arboreetumites ja puistutes puuvõrade või põõsaste kujundamine, puittaimestiku istutustööd ja raie ilma kaitseala valitseja nõusolekuta;

7) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine;»;

3)lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kaitse-eeskirjaga võib piiranguvõondis kohustada säilitama koosluse looduslikku tasakaalu, liigilist ja vanuselist mitmekesisust ning keelata puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kui pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu kuiva ilmaga.

(4) Kaitse-eeskirjaga võib piiranguvõondis seada raielangi suurusele ja kujule ning metsa vanuselisele koosseisule metsaseaduses sätestatud erinevaid piiranguid, mis on vajalikud koosluse või selles võondis oleva kaitsealuse liigi säilimiseks. Püsielupaiga piiranguvõondis võib kaitse-eeskirjaga seada raie tegemise ajale piiranguid.»;

4)täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 10–12 nimetatud tööde tegemiseks annab kaitse-eeskirjaga sätestatud vajaliku nõusoleku kaitse korraldaja.»

§ 19.Paragrahvi 33:

1)lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmise;»;

2)lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) loodusliku ja poolloodusliku rohumaa ning poldri kultiveerimine ja väetamine;».

§ 20.Paragrahvi 35:

1)lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Suurte üleujutusosaladega siseveekogudel määratakse kõrgveepiir korras, mille kehtestab keskkonnaminister määrusega. Suurte üleujutusosaladega siseveekogude nimistu kehtestab keskkonnaminister määrusega.»;

2)täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

« (3¹) Korduva üleujutusega ala piir mererannal määratakse üldplaneeringuga. Kui korduva üleujutusega ala piiri ei ole määratud, loetakse korduvalt üleujutatud ala piiriks ühe meetri kõrgune samakõrgusjoon.»

§ 21.Paragrahvi 37:

1)lõike 1 punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« 2) üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 100 meetrit;

3) allikal ning kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 50 meetrit.»;

2)lõike 3 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

3)lõike 3 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) maavara kaevandamine;».

§ 22.Paragrahvi 38:

1)lõike 1 punktid 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) linnas ja alevis ning aleviku ja küla selgelt piiritletaval kompaktsel asustusega alal (edaspidi *tiheasustusala*) 50 meetrit, välja arvatud käesoleva lõike punktis 5 sätestatud juhul;

4) üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 50 meetrit;

5) allikal ning kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 25 meetrit.»;

2)lõiget 4 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

« 1¹) tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;»;

3)lõike 5 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

4)lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (7) Ehitamisele kaitsealal kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud, kui kaitse-eeskirjaga ei ole sätestatud teisiti.»

§ 23.Paragrahvi 49 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) liigi soodsa seisundi tagamiseks, kui liigi teadusinventuuri tulemused näitavad, et seni rakendatud abinõud seda ei taga, või kui seda nõuab rahvusvaheline kohustus;».

§ 24. Paragrahvi 50:

1) lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Pesapuu avastanud isik on kohustatud informeerima sellest asukohajärgset keskkonnateenistust või Riiklikku Looduskaitsekeskust kolme ööpäeva jooksul. »;

2) lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (8) Püsielupaiga kaitse korraldajal on õigus korraldada kaitsekorra või tegevuskava kohaseid töid kohaliku omavalitsuse, maaomaniku või mõne muu isikuga sõlmitud lepingu alusel. »;

3) täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

« (9) Metsise püsielupaigas on keelatud metssea lisaõõtmine. »

§ 25. Paragrahvi 51:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Lõhe, jõforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogul või selle lõigul on keelatud olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, uute paisude rajamine ning veekogu loodusliku sängi ja veerežiimi muutmine. »;

2) täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud veekogul või selle lõigul on loodusliku sängi, veerežiimi ning veetaseme muutmise paisude rekonstrueerimisel lubatud üksnes juhul, kui sellega parandatakse kalade kudemisvõimalusi. »

§ 26. Seadust täiendatakse §-ga 51¹ järgmises sõnastuses:

« § 51¹. Pruunkaru talvituspaiga kaitse

(1) Pruunkaru talvituspaik on koht, kus karu teeb taliuinakut, ning selle ümbrus 300 meetri raadiuses.

(2) Talvituspaiga avastanud isik on kohustatud informeerima sellest kolme ööpäeva jooksul kohalikkude keskkonnateenistust, kes nii kiiresti kui võimalik peatab pruunkaru talvituspaigas metsateatisega lubatud tegevused ning jahipiirkonna kasutusõiguse loaga määratud tegevused kuni talvitusperioodi lõpuni.

(3) Pruunkaru talvituspaigas on keelatud jahipiirkonna kasutusõiguse loaga määratud tegevused ning metsa majandamise ja kasutamise seotud tegevused.

(4) Pruunkaru talvituspaiga kaitsekord kehtib talvituspaiga leidmisest kuni sama talvitusperioodi 15. aprillini. »

§ 27. Paragrahvi 55:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik surmamine, välja arvatud eutanaasia eesmärgil, on keelatud. »;

2) täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

« (3¹) Keskkonnaminister kehtestab määrusega nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 61, 03.03.1997, lk 1–69) lisade A–D alusel nende loomaliikide nimekirja, kelle kaubanduslikul eesmärgil sissetoodud või kasvatatud elusate isendite surmamine on lubatud. »;

3) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, lõike 2 punktis 2 ja lõike 3 punktides 2–5 nimetatud juhtudel surmatakse loom keskkonnaministri antud loa alusel. Loas märgitakse surmatava isendi liik, mitme looma korral isendite arv, ning surmamise viis ja vahendid. Võimaluse korral lisatakse isendi täpne kirjeldus. »

§ 28. Paragrahvi 56:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tehing kaitstava liigi isendiga käesoleva seaduse tähenduses on isendi ostmise, ostupakkumine, tulu saamise eesmärgil omandamine, müük, hoidmine müügikohas, müügikoha hoiu- ja laoruumides ning teistes müügikohaga seotud ruumides, müügiks vedamine, müügipakkumine või muul viisil tulu saamise eesmärgil kasutamine.»;

2)täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 lisadesse A ja B kantud liikide isenditele, välja arvatud toidukaupade müümise korral, peab müüja kaasa andma päritolu tõendava dokumendi, mis sisaldab:

- 1) liigi teaduslikku nime;
- 2) teavet isendi legaalse päritolu kohta (loodusest võetud, kunstlikult paljundatud, farmis kasvatatud jne);
- 3) Euroopa Liitu sisse toodud isendi korral nimetatud määruse kohaseid erilube;
- 4) loomaliikide elusate isendite korral andmeid eelmise omaniku kohta ning identifitseerimist võimaldavat teavet (märgis, foto, kirjeldus jne).»

§ 29.Paragrahvi 57:

1)lõiked 1–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Võõrliikide elusate isendite loodusesse laskmine ning võõrtaimeliikide loodusesse istutamine ja külvamine on keelatud, välja arvatud metsaseaduse alusel metsapuudena kasvatada lubatud võõrpuuliikide istutamine ja külvamine.

(2) Nende looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide nimekirja, mille elusate isendite sissetoomine Eestisse on keelatud, kehtestab keskkonnaminister määrusega.

(3) Loodusesse sattunud võõrliigi isendite arvukuse reguleerimist korraldab Riiklik Looduskaitsekeskus.

(4) Tehistingimustes peetavaid võõrliigi isendeid tohib tehistingimustesse ümber asustada üksnes asustatava koha keskkonnateenistuse loa alusel. Kitsendus ei laiene lemmikloomadele loomakaitseaduse § 2 lõike 3 tähenduses.»;

2)täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

« (6) Minki ja kährikut võib tehistingimustes pidada keskkonnaministri luba omavas farmis Mandri-Eestis. Mingi ja kähriku tehistingimustes pidamisele esitavad nõuded ja loa andmise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega.

(7) Mingi ja kähriku isendeid võib Eestisse sisse tuua ainult keskkonnaministri loa alusel verevärskenduse eesmärgil ning mitte rohkem kui 20 protsendi ulatuses põhikarja suurusel farmi kohta kahe aasta jooksul.»

§ 30.Paragrahvi 58 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (8) Liigi arvukuse reguleerimise eesmärgil võib keskkonnateenistus lubada linnunõude, välja arvatud kaitsealuste lindude munad, korjamist ja kahjustamist või jahilukite nimekirja kuuluvate lindude aastaringset laskmist või püüdmist, kui see on vajalik:

- 1) elanikkonna ohutuse huvides;
- 2) lennuohutuse tagamiseks;
- 3) põllukultuuride, põllumajandusloomade ja kalakasvatuste kahjustamise või muu olulise varalise kahju vältimiseks;
- 4) loodusliku taime- ja loomastiku kaitse ning looduslike elupaikade säilitamise huvides.»

§ 31.Paragrahvi 61:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Hallhülge, viigerhülge, pruunkaru, hundi, ilvese, euroopa naaritsa, merikotka, kalakotka ning rändel olevate sookurgede, hanede ja laglede tekitatud kahju ning kahjustuste ennetamiseks rakendatud abinõudele tehtud kulutused hüvitatakse osaliselt.»;

2)lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju hüvitatakse vastavalt kahjukannataja taotlusele järgmises ulatuses:

- 1) lõkspüünisele hallhülge või viigerhülge tekitatud kahju korral hüvitatakse püünise taastamiskulud kulukalkulatsiooni alusel, kuid mitte rohkem kui 30 protsendi ulatuses kahju tekkimise aastal kehtivast uue samaväärse püünise müügihinnast;

- 2) nakkepüünisele hallhülge või viigerhülge tekitatud kahju hüvitatakse kuni 70 protsendi ulatuses püünise taastamiskuludest;
- 3) hülge tekitatud kahju kuni 5000 krooni ulatuses kalapüügiloale märgitud püügivahendi kohta aastas;
- 4) rändel olevate sookurgede, hanede ja laglede tekitatud kahju kuni 50 000 krooni ulatuses ühele isikule ühe viljalõikushooaja kohta;
- 5) hundi, ilvese ja pruunkaru tekitatud kahju 100 protsendi ulatuses, olles kahjusummast eelnevalt lahutanud omaniku omavastutuse osa 1000–2000 krooni;
- 6) kalakasvatusele meri- või kalakotka tekitatud kahju hüvitatakse vastavalt kalakasvatases toituvate kotkaste pesitsusedukusele eksperdihinnangu alusel;
- 7) euroopa naaritsa tekitatud kahju 100 protsendi ulatuses eksperdihinnangu alusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahjustuse ennetamiseks rakendatud abinõudele tehtud kulutused hüvitatakse 50 protsendi ulatuses, kusjuures ühele isikule makstav summa ei või ületada 50 000 krooni ühe majandusaasta kohta.»

§ 32. Paragrahvi 62 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Looma abitud olukorda põhjustavate asjaolude kõrvaldamist ning abitusse olukorda sattunud või vigastatud looma vedu ning loodusesse tagasiviimist korraldab päästeteenistus või Riiklik Looduskaitsekeskus.

(2) Vigase või haige looma elujõulisuse taastamist korraldab Riiklik Looduskaitsekeskus.»

§ 33. Paragrahv 63 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 63. Surnuna leitud kaitsealune loom

(1) Surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendist peab leidja viivitamata teavitama Riiklikku Looduskaitsekeskust.

(2) Leidja võib surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendi enda valdusesse jätta Riikliku Looduskaitsekeskuse loa alusel.

(3) Riiklik Looduskaitsekeskus võib loa andmisest keelduda, kui isendit saab kasutada teadus- või õppetstarbel.

(4) Kui Riiklik Looduskaitsekeskus ei anna luba surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendi leidja valdusesse jätmiseks või kui leidja ei soovi isendit oma valdusesse jätta, antakse isend üle Riiklikule Looduskaitsekeskusele, kes korraldab isendi kasutamise teadus- või õppetstarbel või isendi hävitamise, kui selle kasutamine ei ole otstarbekas.»

§ 34. Seadust täiendatakse §-ga 70¹ järgmises sõnastuses:

« § 70¹. Hüvitusmeetmete rakendamine

(1) Kui keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohaselt võib kavandatav tegevus eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala ning kavandatav tegevus on alternatiivsete lahenduste puudumise tõttu vajalik üldiste huvide seisukohast eriti mõjuvatel põhjustel, sealhulgas sotsiaalsetel või majanduslikel põhjustel, tuleb tegevuseks loa andmisel seada loa kõrvaltingimuseks või näha strateegilises planeerimisdokumendis ette tegevuse elluviimisele eelnevate hüvitusmeetmete rakendamine.

(2) Hüvitusmeetmed, mille eesmärgiks on tagada Natura 2000 võrgustiku üldine sidusus, on:

- 1) elupaikade taastamine;
- 2) uute elupaikade loomine;
- 3) olemasolevate elupaikade kvaliteedi tõstmine;
- 4) muud meetmed, mis aitavad vältida Natura 2000 võrgustiku sidususe edasist vähenemist.

(3) Hüvitusmeetmed peavad:

- 1) olema suunatud kahjustatavatele elupaikadele ja liikidele ning olema oma ulatuselt võrdelised tekitatava kahjuga;
- 2) toimima kahjustatavale elupaigale võimalikult lähedal;
- 3) tagama kahjustatava ala Natura 2000 võrgustiku alaks valimise põhjuseks olnud ülesannetega samaväärsete ülesannete täitmise;
- 4) täitma rakendus- ja kaitsekorralduslikke eesmärgi, nii et nende meetmete abil saaks säilitada või suurendada Natura 2000 võrgustiku sidusust.»

§ 35. Paragrahv 72 tunnistatakse kehtetuks.

§ 36. Seadust täiendatakse §-ga 74¹ järgmises sõnastuses:

« § 74¹. Võõrliikide loodusesse laskmine

(1) Võõrliikide loodusesse laskmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»

§ 37. Paragrahvi 77:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kaitstava loodusobjekti ja kaitsealuse liigi või muu loomaliigi, välja arvatud jahiluluki, isendi hävitamise või kahjustamisega ning võõrliigi isendi loodusesse laskmisega keskkonnale tekitatud kahju hüvitamise korra ja määrad kehtestab käesoleva paragrahvi lõigetes 4–10¹ sätestatud piirsummasid aluseks võttes ning kaitstava loodusobjekti ohustatuse taset arvestades Vabariigi Valitsus määrusega.»;

2) lõike 3 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) hävitatakse või kahjustatakse kaitstavat looduse üksikobjekti, liigi isendi püsielupaika või kaitsealuse kivistise leiukohta;»;

3) lõiked 5–7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) II kategooria kaitsealuse liigi isendi:

1) ebaseadusliku hävitamise, elujõuetuseni vigastamise või ebaseadusliku püsielupaigast eemaldamise korral arvestatakse keskkonnakahju 1000–15 000 krooni isendi või 50–200 krooni isendi massi iga grammi kohta;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 100–5000 krooni isendi või 20–100 krooni isendi massi iga grammi kohta.

(6) III kategooria kaitsealuse liigi isendi:

1) ebaseadusliku hävitamise, elujõuetuseni vigastamise või ebaseadusliku püsielupaigast eemaldamise korral arvestatakse keskkonnakahju 500–10 000 krooni isendi või 20–100 krooni isendi massi iga grammi kohta;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 100–1000 krooni isendi või 10–50 krooni isendi massi iga grammi kohta.

(7) Liigi isendi püsielupaiga:

1) hävitamise korral arvestatakse keskkonnakahju 2000–150 000 krooni;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 500–50 000 krooni.»;

4) täiendatakse lõikega 10¹ järgmises sõnastuses:

« (10¹) Võõrliikide loodusesse laskmisega keskkonnale tekitatud kahju arvestatakse 200–100 000 krooni võõrliigi isendi kohta.»

§ 38. Paragrahvi 91:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Enne käesoleva seaduse jõustumist moodustatud kaitsealade ja looduse üksikobjektide kaitseks kehtestatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekord jäävad kehtima kuni käesoleva seaduse alusel kehtestatud kaitse-eeskirjade jõustumiseni või kaitse kehtetuks tunnistamiseni, kuid mitte kauemaks kui 2016. aasta 1. maini.»;

2) lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kuni kaitseala või kaitstava looduse üksikobjekti käesoleva seadusega sätestatud kaitse-eeskirja kinnitamiseni annab keskkonnaminister kaitseala või kaitstava looduse üksikobjekti valitsemise volituse keskkonnateenistusele ja kaitse korraldamise volituse Riiklikule Looduskaitsekeskusele.

(4) Enne käesoleva seaduse jõustumist moodustatud kaitsealal on käesoleva seaduse § 31 lõikes 2 sätestatud tegevus lubatud valitseja nõusolekul, kui kaitsekord ei sätesta teisiti.»;

3) täiendatakse lõigetega 8 ja 9 järgmises sõnastuses:

« (8) Käesoleva seaduse § 31 lõike 2 punktis 7 sätestatud väetise kasutamise keeldu kohaldatakse kaitsealade suhtes, mille kaitse-eeskirjad on kehtestatud pärast käesoleva lõike jõustumist.

(9) Käesoleva seaduse § 19 lõiget 2¹ ja § 20 lõiget 1¹ ei kohaldata, kui kinnisasi on omandatud enne käesolevas lõikes nimetatud lõigete jõustumist.»

II. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (RT I 2005, 15, 87; 2006, 58, 439) tehakse järgmised muudatused:

§ 39. Paragrahvi 6:

1) lõike 1 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 12) paberi või papi tootmine tootmisvõimsusega vähemalt 200 tonni ööpäevas või tselluloosi tootmine puidust või muudest kiudmaterjalidest;»;

2) lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest, nagu maakasutusest, alal esinevatest loodusvaradest, nende omadustest ja taastumisvõimest ning looduskeskkonna vastupanuvõimest. Keskkonna vastupanuvõime hindamisel lähtutakse eelkõige märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on juba ületatud, maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest;».

§ 40. Paragrahvi 11 täiendatakse lõikega 12 järgmises sõnastuses:

« (12) Arendaja võib pöörduda enne tegevusloa taotluse esitamist taotletava tegevusloa andja poole arvamuse saamiseks selle kohta, millist teavet peab arendaja keskkonnamõju hindamise käigus esitama. Asutus, kelle poole arendaja pöördus, peab enne oma arvamuse esitamist konsulteerima arendajaga, keskkonnamõju hindamise järelevalvajaga ning asutustega, kes oma keskkonna kaitse ja kasutamise seotud ülesannete tõttu on kavandatava tegevusega hiljem tõenäoliselt seotud. Arvamuse esitamine ei takista keskkonnamõju hindamise järelevalvajal edaspidi keskkonnamõju hindamise käigus täiendavat teavet nõudmast.»

§ 41. Paragrahvi 20 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 6) määrab kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju, sealhulgas kaudse mõju ning koosmõju teiste tegevustega, mõju keskkonnaseisundile, sealhulgas inimese tervisele, heaolule ja varale, taimedele, loomadele, pinnasele, maastikule, vee ja õhu kvaliteedile, kliimale, kaitstavatele loodusobjektidele ja kultuuripärandile ning käesolevas punktis nimetatud tegurite vastastikuse mõju;».

§ 42. Paragrahvi 29:

1) lõiget 3 täiendatakse lausega järgmises sõnastuses:

«Loa andmisel tuleb seada kohustus hüvitusmeetmete rakendamiseks.»;

2) lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Kui kavandatav tegevus eeldatavalt mõjutab Natura 2000 võrgustiku alal esinevat nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) tähenduses esmatahtsat looduslikku elupaigatüüpi või esmatahtsat liiki, võib Vabariigi Valitsus anda nõusoleku ainult juhul, kui kavandatav tegevus on seotud inimese tervise, elanikkonna ohutusega või olulise soodsa mõjuga keskkonnaseisundile. Teiste avalikkuse jaoks esmatahtsate põhjuste korral võib loa anda ainult pärast Euroopa Komisjonilt arvamuse saamist.»

§ 43. Paragrahvi 30:

1) lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kui kavandatava tegevuse eeldatavalt oluline keskkonnamõju võib olla piiriülene või kui mõjutatav riik seda taotleb, saadab Keskkonnaministeerium mõjutatavale riigile keskkonnamõju hindamise algatamise teate koos kavandatava tegevuse kirjeldusega ning teabe kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva piiriülese keskkonnamõju kohta niipea kui võimalik, kuid hiljemalt siis, kui otsustaja teatab keskkonnamõju hindamise algatamisest Eesti Vabariigis. Mõjutatavale riigile antakse keskkonnamõju hindamise algatamise teatele vastamiseks aega vähemalt 30 päeva teate saamisest arvates.

(4) Kui mõjutatav riik pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teabe saamist teatab oma soovist osaleda keskkonnamõju hindamises, saadetakse mõjutatavale riigile, kui seda ei ole eelnevalt tehtud:

1) tegevusloa taotlus;

2) andmed otsustaja ja keskkonnamõju hindamise järelevalvaja kohta, märkides, kelle poole on võimalik pöörduda küsimuste ja märkuste korral;

3) teave kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise ja tegevusloa taotluse menetlemise kohta.»;

2) täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

« (4¹) Kui mõjutatav riik ei vasta keskkonnamõju hindamise algatamise teatele käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud aja jooksul või ei soovi osaleda keskkonnamõju hindamise protseduuris, siis keskkonnamõju hindamisel käesoleva paragrahvi lõikeid 5–8 ei kohaldata.»;

3) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Mõjutatava riigi soovi korral edastab Keskkonnaministeerium mõjutatavale riigile keskkonnamõju hindamise programmi ja aruande eelnõu niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem, kui algab programmi või aruande avalik väljapanek Eesti Vabariigis. Programmi või aruande avalikustamise teade peab sisaldama vähemalt käesoleva seaduse § 16 lõikes 4 nimetatud teavet.»;

4) lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (7) Keskkonnaministeerium ja mõjutatav riik lepivad kokku:

- 1) konsultatsioonide korra ja reaalse ajakava;
- 2) mõjutatava riigi avalikkuse ja asutuste teavitamise ning neile piisava aja andmise keskkonnamõju hindamise programmi ja aruande kohta arvamuse avaldamiseks;
- 3) millal tuleb keskkonnamõju hindamise käigus esitatud ettepanekud, vastuväited ja küsimused esitada mõjutatavale riigile temalt arvamuse saamiseks;
- 4) milliste otsuste eelnõud tuleb esitada mõjutatavale riigile temalt arvamuse saamiseks.»;

5) täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

« (7¹) Kui Keskkonnaministeerium ja mõjutatav riik lepivad kokku, et mõjutatavale riigile tuleb arvamuse avaldamiseks saata ka tegevusloa andmise või andmata jätmise otsuse ning tegevusloa eelnõud, peab otsustaja nimetatud eelnõude valmides saatma need Keskkonnaministeeriumile, kes edastab need mõjutatavale riigile arvamuse avaldamiseks. Mõjutatavale riigile tuleb anda arvamuse avaldamiseks aega vähemalt 30 päeva. Otsustaja peab otsuse tegemisel arvestama mõjutatava riigi arvamusega.»

§ 44. Paragrahvi 45:

1) lõiget 3 täiendatakse lausega järgmises sõnastuses:

«Strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisel tuleb seada kohustus hüvitusmeetmete rakendamiseks.»;

2) lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Kui strateegiline planeerimisdokument eeldatavalt mõjutab Natura 2000 võrgustiku alal esinevat nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ tähenduses esmatähtsat looduslikku elupaigatüüpi või esmatähtsat liiki, võib Vabariigi Valitsus anda nõusoleku ainult juhul, kui see on seotud inimese tervise, elanikkonna ohutuse või olulise soodsa mõjuga keskkonnaseisundile. Teiste avalikkuse jaoks esmatähtsate põhjuste korral võib planeerimisdokumendi kehtestada ainult pärast Euroopa Komisjonilt arvamuse saamist.»

Riigikogu esimees Toomas VAREK